

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 27/2011 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 23 november 2010 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (RP 259/2010 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Vilppu Talvitie, överinspektör Hanna-Mari Kahilainen och överinspektör

Sanna Paanukoski, jord- och skogsbruksministeriet

- äldre forskare Antti Pouttu, Skogsforskningsinstitutet
- expert på myndighetsverksamhet Pertti Syrjälä, Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio
- expert Anssi Kainulainen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- miljöministeriet
- Skogsindustrin rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen förslår att lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog ändras genom att till lagen fogas en ny bestämmelse om att jord- och skogsbruksministeriet får bevilja markägare rätt att på egen bekostnad vidta av ministeriet godkända åtgärder för spridning av biologiska

växtmedel från luften. Ministeriet fattar sitt beslut på framställning av en skogscentral. Framställningen baserar sig på markägarens ansökan.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Det är i regel förbjudet att sprida växtskyddsmedel från luften. Men i undantagsfall kan en myndighet tillåta spridning. När det gäller skogsskador är jord- och skogsbruksministeriet behörig myndighet.

Om det förekommer exceptionellt mycket insekts- eller svampskador i en skog eller det finns risk för att en omfattande insekts- eller svampskada uppstår eller breder ut sig ska skogscentralen enligt 6 § i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador (263/1991) göra en framställ-

ning till jord- och skogsbruksministeriet om bekämpningsåtgärder. Om skogscentralens framställning avser spridning av växtskyddsmedel från luften, ska jord- och skogsbruksministeriet enligt 20 § i lagen om växtskyddsmedel (1259/2006) utreda om insekts- och svampskadorna skäligen kan bekämpas effektivt på annat sätt innan det fattar sitt beslut. Spridning av växtskyddsmedel från luften för att bekämpa insekts- och svampskador på växande träd i skog får ske endast med jord- och skogsbruksministeriets tillstånd.

Att sprida växtskyddsmedel från luften i en katastrofsituation där det är sannolikt att träden dör är inte normal skogsvård, och följaktligen ersätter staten kostnaderna för flygspridningen. När det gäller kostnaderna för sådan spridning ger lagstiftningen ingen prövningsrätt visavi betalare, utan staten ska stå för alla kostnader. Inom skogsbruket gäller flygspridningarna främst spridning av biologiska växtskyddsmedel för att bekämpa röd tallstekel (*Neodiprion sertifer*) som angriper tallbarr. Det polyedervirus som används i bekämpningen dödar endast röda tallstekelns larver.

Utskottet konstaterar att de gällande bestämmelserna inte tillåter bekämpning i form av flygspridning av biologiska växtskyddsmedel bekostad av ägaren i fall som i alla stycken inte kan betraktas som exceptionellt omfattande eller allvarliga men som kan medföra risk för betydande tillväxtförluster eller andra betydande ekonomiska förluster. Därför föreslår regeringen att lagen kompletteras med en ny 7 a § om detta.

Sammantaget sett anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med anmärkningarna ovan och ändringsförslagen nedan.

Detaljmotivering

7 a §. Särskild bestämmelse om spridning av biologiska växtskyddsmedel från luften. Paragrafrubriken måste enligt utskottets mening preciseras för att det ska framgå att bestämmelserna endast gäller flygspridning av biologiska växtskyddsmedel.

Till följd av rubrikändringen föreslår utskottet en del ändringar i 1 mom. Eftersom propositionens bestämmelser är särskilda i förhållande till de generella bestämmelserna i lagen om växtskyddsmedel, föreslår utskottet för tydlighetens skull en hänvisning om detta i momentet.

Utskottet anser att det i bestämmelsen behövs en definition av biologiska växtskyddsmedel. Ingen sådan definition står att finna i vare sig lagen om växtskyddsmedel eller direktivet om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel (2009/128/EG). Enligt en utredning till utskottet innebär biologisk bekämpning att man tar till hjälp metoder som naturen erbjuder för att förebygga eller motverka angrepp av växtskadegörare på nyttoväxter. Man kan utnyttja dels skadegörarnas naturliga fiender, dels feromonfällor som lockar till sig skadegörarna med kemiska föreningar, feromoner, som djur avger i olika syften. En form av biologisk bekämpning är också att utnyttja t.ex. naturliga sjukdomsalstrare hos skadegörarna, så som virus, bakterier och parasiter. Den biologiska bekämpningen av växtsjukdomar grundar sig de facto i stor utsträckning på nyttomikroorganismer typ bakterier, svampar och strålsvampar. De fungerar i regel som antibiotika eller hämmar skadegörarnas fortlevnad genom att konkurrera ut dem.

Med biologiskt växtskyddsmedel förstås alltså sådana preparat framställda av naturligt förekommande organismer som används för behandling av växter eller växtbestånd, för bekämpning av växtsjukdomar, skadedjur eller ogräs eller för tillväxtreglering. Enligt 5 § i lagen om växtskyddsmedel ska växtskyddsmedel godkännas av Säkerhets- och kemikalieverket. Förfarandet gäller också biologiska växtskyddsmedel. Utskottet föreslår ett nytt 2 mom. med en definition av biologiska växtskyddsmedel. Av det följer att propositionens 2—4 mom. blir 3—5 mom.

Utskottet anser att 2 mom. 3 punkten är alltför vag. Men författningsspråket skulle bli lidande om all relevant lagstiftning räknades upp. Dessutom är det besvärligt att hålla förteckningen ajour. Därför föreslår utskottet den generella

preciseringen att åtgärderna i övriga ska vara förenliga med lagstiftningen om vård och användning av skog samt om växtskyddsmedel och spridningen av dem från luften.

Bestämmelserna i propositionen har begränsats till att gälla endast situationer som utan flygspridning leder till risk för betydande tillväxtförluster eller andra betydande ekonomiska förluster. Spridning från luften fortsätter att i regel vara förbjuden. Med emphasis på detta föreslår utskottet att 2 mom. kompletteras med en ny

4 punkt om att ett ytterligare villkor för jord- och skogsbruksministeriets beslut är att insekts- och svampskadorna inte skäligen kan bekämpas effektivt på annat sätt.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog

I enlighet med riksdagens beslut fogas till lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/1991) en ny 7 a § som följer:

7 a §

Särskild bestämmelse om spridning av biologiska växtskyddsmedel från luften

Om jord- och skogsbruksministeriet inte med stöd av 6 § bestämmer att åtgärder ska vidtas, får ministeriet trots 20 § i lagen om växtskyddsmedel (1259/2006) genom sitt beslut ge markägare rätt att på egen bekostnad utföra sådan bekämpning genom spridning av biologiska växtskyddsmedel från luften som godkänts av ministeriet.

I denna lag avses med biologiska växtskyddsmedel sådana preparat framställda av naturligt förekommande organismer som används för behandling av växter eller växtbestånd för bekämpning av växtsjukdomar, skadedjur eller ogräs eller för tillväxtreglering. (Nytt 2 mom.).

En förutsättning för ett beslut som avses i 1 mom. är att

- (1 punkten som i RP)
- 2) markägaren eller markägarna förbinder sig att svara för kostnaderna för genomförandet av bekämpningsåtgärder,
- 3) åtgärderna i övrigt är förenliga med lagstiftningen om vård och användning av skog, samt om växtskyddsmedel och spridningen av dem från luften, och

4) insekt- eller svampskador inte skäligen kan bekämpas effektivt på annat sätt. (Ny 4 punkt)

(2 mom. i RP)

(4 och 5 mom. som 3 och 4 mom. i RP)

Denna lag träder i kraft den 20 .

JsUB 27/2010 rd — RP 259/2010 rd

Helsingfors den 1 februari 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Pertti Hemmilä /saml
medl. Lasse Hautala /cent
Anne Kalmari /cent
Johanna Karimäki /gröna
Mats Nylund /sv
Pentti Oinonen /saf

Klaus Pentti /cent
Petri Pihlajaniemi /saml
Erkki Pulliainen /gröna
Kari Rajamäki /sd
Arto Satonen /saml
Katja Taimela /sd
Pekka Vilkuna /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.